

Selmeczbányai Hetilap

TÁRSADALMI HETILAP.

Kiadó tulajdonos és felelős szerkesztő:

SZENTGYÖRGYI EDE.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Rózsa-utca 74./III. sz. a hová a lap szellemi közleményei és az anyagi rész is czimzendő.

Megjelenik minden csütörtökön.

Előfizetési ára:

Egy évre 4 frt.
Fél évre 2 „
Negyedévre 1 „

Egyes szám ára 10 kr.

Egyes számok kaphatók a kiadóhivatalban és Joerges Á. özv. és fia könyvkereskedésében.

Hivatalos, magán és nyílt-téri hirdetések megállapított díj-szabásunk szerint számíttatnak és minden általunk közölt hirdetésre felvilágosítás ingyen adatik.

A szülők réme.

Ama rettenetes kérélelhetetlen, fojtó angyal, mely már oly sokszor tartotta szomorú bevonulását városunkba s melynek ölé hatalmával eddigelé az emberi tudomány sem volt képes biztonsággal megküzdeni, a szülők réme, a difteritisz, újból felütötte borzadályos fejét. És különös ugyanazon az uton közeledik a szönyű rém, a melyen közel két év előtt is tartotta véghetetlen fájdalokat és keserveket okozó, gyakos bevonulását.

Ezen ut a szent-antali ut.

Mit ér az, ha hatóságaink, jeles orvosaink és lelkiismeretes közegészségügyi közgeink minden lehető elkövetnek, hogy e gyilkos vendég városunkban szállást ne találjon, mikor a közel fekvő községekben közegészségügyi szempontból oly elhanyagolt állapotok uralkodnak, a melyeknek köszönhetjük a ragály behurcolását!? Mit ér az, ha városunkban minden intézkedés megtörténik a baj elhárítására, ha ez a közel fekvő szomszédos községeinkre ki nem hat.

Különösen Szt.-Antal azon község, a melyből két évvel ezelőtt is és most is a difteritisz behurcoltatott. Szomorú állapotok különben azok, a melyekben közel fekvő községeink közegészségügyi szempontból szenvedni kénytelenek.

Tessék csak elképzelni, hogy Selmeczbányától egész Ipolyságig s illetve Korpónáig egy orvos sem bír székhelylyel, sem gyógytár nincs. Ezekben a mizerábilis állapotokon egyszer valahára, már csak városunk érdekében is, segíteni kellene, mi úgy volna elérhető, ha a megye súlypontja a mégis városi jelleggel bíró Selmeczbánya és nem a megye határszélén fekvő falusias Ipolyság volna.

De meg másrészt szükségesnek találunk, hogy közegészségügyi felügyelői kerületek szerveztetnének országszerte.

Azt hisszük nem tévedünk ha azt mondjuk, hogy egészségügyünket hasonlíthatatlanul többre becsüljük és fontosabbnak tartjuk, mint akár az adó, akár a tan, akár az anyakönyvi ügyeket, melyek mind-

egyikének megvan a maga kerületi felügyelője . . . csak közegészségügyi felügyelők nem léteznek; mert az u. n. közegészségügyi tanács, a melynek tagjai Budapesten székelnek és az ország különféle vidékeinek speciális hygienikus viszonyait épenséggel nem ismerik s esetről esetre való kiküldetésük, hogy egyenesen kimondjuk egy fakóvát sem ér, — a célnak meg nem felel. — Már pedig egy közegészségügyi kerületi felügyelő saját kerületét alaposan tanulhatná kiismerni s mindenesetre erélyesebben és egyöntetűbben intézkedhetne saját kerületében különösen a járványos bajok elhárítása s illetve elterjedése iránt; mert már, mint előbb is kiemeltük, mit ér az, ha a város meg is teszi a kellő óvintézkedéseket, de a szomszédos községek mizerábilis állapotuk mellett ezeket meg nem tehetik.

Szeretnők felrázni azt a rettenetes tartagiat, mely legdrágább kincsünk, egészségünk, megóvása és épentartása iránt az államhatalom részéről minduntalan mutatkozik, mely hatalom e téren mindent a községek s törvényhatóságok terhére hárít, míg ő maga vajmi keveset tesz.

Meg vagyunk róla győződve, hogy lelkiismeretes városi közegészségügyi hatóságaink erélyes intézkedéseinek sikerülni fog a fenyegető bajt csirájában elfojtani; de a nagy közönséget is saját érdekében kérnünk kell, hogy az intézkedéseknek pontosan engedelmeskedjék s mindenben a hatóság segédkezésére legyen.

Végül t. olvasóink, különösen a szülők tájékozásául felhozzuk, hogy difteritisz gyógyszerum gyógytárainkban és dr. Tóth Imre főorvos urnál kapható s hogy az ol-tásokat szükség esetén orvosaink eszközölni fogják.

Törvényhatósági bizottságunk november havi közgyűléséről.

Törv. hat. bizottságunk rendes havi közgyűlését e hó 13-án tegnap tartotta meg Rudnay Béla főispán elnöklele alatt. Mindjárt az ülés kezdetén felemlítette főispánunk, hogy Ó Fel-

sége, Wankovits Lajosnak a magyar nemességet adományozta. Erre Sziinyai József polgármester egy szép beszédet intézett az új magyar nemességhez, ki e kitüntetést megköszönve kérte a törv. hatósági bizottságot további jóakarataért. Wankovits Lajost erre megéljenzették, mely éljenzés még erősebbé vált, midőn a közgyűlésnek tudomására hozta a tanács, hogy az új nemes 3000 forintot adott az alapítandó árvaház létesítéséhez.

E nemes tetteért mi is teljes elismerésünknek adunk örömmel kifejezést s szintén kívánjuk, hogy a nemes adakozó sokáig éljen!!

Ezután következett az alsó-utcai óvónői állás betöltése, melyre 3 kandidált közt az első helyen kandidált Jähn Vilma k. a. Jähn Vilmos polgártársunk leánya lett közfelkiáltással megválasztva. A kisasszony eddig a hodrusi ovodát vezette s ezen állásra teljes kvalifikációval és gyakorlati ismerettel bír. A közgyűlést előkészítő tanácsülésen midőn e választást tárgyalták, főispánunk ilyforma jellemező kijelentést tett: „hadjuk hát egyszer már a polgárokat is választani, mert úgy is panaszkodnak, hogy soha sincs választás.“

A közgyűlés ezután a csipkeverés kérdésével foglalkozott s elfogadta a tanács azon előterjesztését, hogy a kiállításon e házi iparunk képviselve legyen s a szükséges intézkedések megtételével Vörös Ferencz tb. főjegyző bizassék meg, s utasítsanak a rendőrbiztosok, hogy a tb. főjegyző segédkezésére legyenek. E célra 1000 forint lett megszavazva. — E kérdésnél felszólt Händel Vilmos biz. tag s kiemelte, hogy szép és jó dolog ha mi e háziiparunkat a milleniumi kiállításnál képviseltetni fogjuk, de mit ér ez, ha arról nem lesz gondoskodva, hogy ezen uzsorások kezébe került ipar azok körmeiből kirántassék, hogy a produkálók garasait a készítmények után megkapják s egyszóval hogy az ipar fejlődtessek, mert mióta a hodrusi iskola beszűnt, nem történt semmi e téren. — A polgármester erre kijelentette, hogy a felszólalónak teljesen igaza van s hogy a csipkeverési készítmények uzsorások kezeibe került s hogy e derut állapotnak az alkalmazott ügynök teljes használhatlansága volt a főoka; de kijelenti azt is, hogy a tanács mindent el fog követni, hogy ezen iparág újból felvirágozzék és fejlesztessék.

A közgyűlés ezután hozzá járult a tanács azon előterjesztéséhez, hogy Sturcz Mihály bélabányai és Oszvald Károly steffultói volt rendőrbiztosok némi kárpótlás képpen, 1896. évi május 28-ig járó fizetésüket megkapják végkielégítés czimén. A két biztos ugyanis 6 évre lett 1890. év május 28-án megválasztva s így fizetésük 1896. évi május 28-ig amugy is járna.

Következett Hell Jakab kérvénye, hogy az újonnan épült „Hungária“ szállójába a gáz városi

költségen vezetessék be, mely esetben állandóan 24 gázlángot fog ott használni. A tanács előterjesztése az, hogy a kérelem engedélyeztessék oly feltétel mellett azonban, hogy Hell J. kötelezze magát a szállóban 10 éven keresztül 24 lángot égetni s ha csak 5 évre akarná e kötelezettséget elvállalni, akkor tartozni fog a költségek felét megteríteni. Erre felszólt Dr. Stuller Gyula s határozottan ellenezte a kérelem teljesítését, mert nézete szerint ez egy oly precedens képezne, mely csakhamar bárki által is igénybe volna vehető s egyáltalán nem érti, mily indokból kapja meg e kedvezményt Hell Jakab: mert ha e kedvezményt társulatok, iskolák, stb. szóval kulturális intézmények kérnék ő volna az első, ki ezt megszavazná, de egy magányosnak nem. Heinz Hugo erre igen talpra esett beszédben kimutatni iparkodik, hogy a kérdésnek két oldala van, melynek egyike — az ő nézete — az t. i. hogy igenis képezne ez precedens s igenis kívánatos, hogy ezt mentől számszerűbben vegyék igénybe: mert a gázbevezetési költségek, bőven lesznek fedezve s jövedelmezővé téve, ha a gáz nagyobb mennyiségben fog fogvasztatni. Polgármesterünk is a tanács előterjesztése mellett szólal fel. Erre Hüttl József csodálkozásának ad pompás modorával kifejezést, hogy Hell Jakab egyáltalán ily csekélységért folyamodott, de ha már kérte „ne krajczároskodjunk“ — mondá — adjuk meg neki s bár követnék példáját még mások. — E felszólalás, valamint Händel Vilmos abbéli kérdése, hogy less-e s mily haszna a városnak, ha e kérelmet teljesíti, mert neki mindegy X vagy Y kérelmezze ez előnyt, de a város előnyét mindennek előtt kell szemelőtt tartani — általános helyesléssel találkozott. — Polgármesterünk erre kijelenti, hogy 24 gázláng égése évenként körül-belül 500 600 frtot jövedelmez s így a városnak a kérelem engedélyezése mellett egyenes haszna lesz, ha a feltételek pontosan befognak tartatni. — Ily értelemben mondotta azután ki a közgyűlés határozatát a főispán.

Megelőzőleg tárgyaltott azon kérdés, mi módon vegyen a város részt a milleniumi kiállításnál rendezett díszmenetnél; a tanács ajánlata az volt, hogy vagy 100 frt készpénzzel, vagy pedig 20 bányászati korhű, vagy jelen idő szerinti jelmezben való oda küldésével, vegyen a város részt. Hüttl József ajánlatára a közgyűlés abban állapodott meg, hogy a díszfelvonuláshoz a bányászatot okvetlenül képviseltetni kell s hogy ez impozáns módon éressék el, városunk összeköttetésbe fog lépni a többi magyarhoni hányavárosokkal s így azután együttes közreműködéssel sikeresebb s imponálóbb lesz a résztvevés. Utasított a tanács mielőbb átírni ez ügyben a többi hányavárosoknak. E dologra legközelebb visszatérünk.

Végül következett a központi választmány tagjainak megválasztása. 24 szavazólap lett beadva s mindegyiken a következők neve állott:

Händel Vilmos, Heinz Hugó, Hüttl József, Jezsovits Károly, Krausz V. G., Dr. Mátyás Károly, Nyitray László, Oldinger Antal, Oszvald Gusztáv, Scholtz Vilmos, Stancsaj Miklós, Wankovits Lajos. Ezek lettek tehát egyhangulag a közp. választmány tagjaivá megválasztva.

Kertészeti közlemények.

— Városunk gyümölcsészetének. —

Tény az, hogy városunk nem annyira mérsékelt éghajlati viszonyainál fogva a gyümölcstermelést illetőleg nem dicsekedhetik mindama kedvező előfeltételekkel, mint talán egy más vidéki város, de azért éppen nem lehet állítani, hogy a gyümölcsészeti üzem itt hiába való volna, értelemmel kezelve jövedelmezően kimivelhető lenne.

Hogy gyakorló példával bizonyítsuk ez állításunkat a többek között talán elég csak Dr.

Tóth Imre bányakerületi főorvos ur mint a gyümölcsészetére utalnunk, hol megéri a barack, kitűnően diszlik az alma, körte, de természetesen a vidék viszonyai ak megfelelőleg megválasztott fajok, talajjavítás és egyéb kulturális eszközök mellett, melyek a főorvos gyümölcsészeténél nem hiányoznak.

És talán nem csalódunk, ha azt állítjuk, hogy Dr. Tóth Imre sikerült gyümölcsészetének nem kevésbé járult ahhoz, hogy városunk ügybuzgó polgármestere a gyümölcsészetet egy gyümölcsész alkalmazásával is — Lukácsy Aladár személyében — immár az eddiginél nagyobb mérvben felkarolta, kiterjedtebb alapokon üzembe vette.

De lássuk részletezve is s nem csak általánosságban, hogy városunk gyümölcsészetét illetőleg, mi, mennyi tömjént a közel múltban s mily tervezet előtt állunk a közel jövőben?

Mindenekelőtt a tavasszal és nyáron át fentartattak, helyesebben jobb karba hozattak a város által eddig létesített faiskolák úgy a kiültetett magán álló fák az utak mentén és dűlőkben.

A városi járványkórház melletti kertben (Hönig-kert) egy új faiskola terület hasított ki s a talajmunkálatok befejeztével elegendő mennyiségű gyümölcsmag lett elvetve. Ezen új faiskola különben tanterületekre berendezett mintafaiskola leendő itt nyerne szakoktatást a gyümölcsészet köréből az iskolák növendékei.

Dr. Tóth Imre az általa termelt diófákból 600—800 dbot ajándékozott fel kiültetésre a városnak.

Városunk belterületén úgy a külterületeken tömördek vadseresznyefa található, ezek városi költségen átojtva, fajmásvá lesznek. Az ily fák összeírása szintén folyamatban van.

A gyümölcsmagvak alma és körtemag gyűjtése is folyik az iskolákban, de kár, hogy nem minden iskolában.

Tervbe van véve a jövőben évről-évre több és több gyümölcsfaféle szaporítása és kiültetése stb, melyről majd annak idején részletesebben szólhatunk.

Végül nem mulaszthatjuk el felhívni a t. szülők figyelmét már eleve is arra, hogy Lukácsy Aladár városi gyümölcsész, kertésztanító mielőbb egy kertészeti tanfolyamot fog megnyitni, hogy alkalma legyen a lyceum és gimnáziumi tanulóknak a kertészet és gyümölcsészet elméleti és gyakorlati ismereteit elsajátítani. A télen át elméletileg nyerne majd oktatást a növendékek s a nyáron át gyakorlatilag a helyszínén a faiskolában. Szép tehát, hogy „a kis kapassereg“, melyről lapunkban is annak idején megemlékeztünk nem fog felszalni városunkban, de ellenkezőleg allandósítást nyer.

Ujdonságok.

— **Személyi hírek.** Rudnay Béla főispánunk e napokban városunkban időzött és a tegnapi törv. hat bizottság közgyűlésén elnökölt. Andriška József besztercebányai és Kozler Alajos nagyszabenyi pénzügy igazgatósági számgyakornokok, a selmeczi kir. bányagazgatóság számvévi osztályához számtisztviselőkké nevezettek ki a XI. fizetési osztály 3. fokozatába.

— **Uj csász. és kir. kamarás.** Lovag Berks Róbert teremfőbíró bányagazgató és a báró Geramb-féle unio képviselője stb. Ő felségétől a csász. és kir. kamarási méltóságot nyerte. Ezuttal oly férfiu lett koronánk által kitüntetve, a kit vidékünk valóságos jöttvevényének nevezhetünk. Az ő fényes vállalkozási és adminisztrációs tehetségének köszönhetjük a többek között a belabányai csögyár és az alsó hátori ezüstgyár alapítását, mely gyárakban a felügyelőknél, gépészeknél és tisztviselőknél kívül körül-belül

200 munkás keresi állandó kenyerét s mely iparvállalatok tüzetes leírását legközelebb hozni fogjuk. Addig is tisztelettel őszinte szívből üdvözlöljük lovag Berks Robert urat új, diszes méltóságában.

— **Halálozás.** Száder Irma, Száder István polgártársunk leánya e hó 8-án élete tavaszán elhunyt és temetése nagy részvét mellett vasárnap d. u. ment végbe. A nagyszámu rokonságon kívül Ábrám Kálmán vasuti tisztviselő mint jegyes gyászolja az elhunytat.

— **Szerencsétlenség.** Folyó hó 11-én éjjeli munkában II. József-altáró szintje felett Turzik Alajos ézevájár Glezl József társával a főtépástan dolgozott s repesztés után azonnal a munka helyre ment, és a helyett hogy a repesztés által meglazított közetet ledolgozta volna, hozzá fogott a leropesztett tömegből az érczet kiválogatni miközben a pástáról egy darab közet levált, és Turzikot halántékan illetőleg hátgerinczén oly súlyosan megsértette, hogy mire kilett szállítva meghalt.

— **Balekbál.** Hiába rémitgették szegény balekjainkat, hogy multságuk, melyet múlt szombaton nov. 9-én tartottak mint bál sikerülni nem fog. Drukkoltak is egy kissé, de reményelték mégis, hogy Selmeczbánya város körönsége őket becses látogatásával kitünteti. Reményükben nem is csalódtak s bár a rendezőség aggódva nézte eleinte a közönségnek a karzatra való felnyomulását mégis úgy 1/2 10 óra tájban a városi vigadó nagyterme a földszintén is egészen megtelt. Gyönyörrel töltte el a szemet a sok szép és kedves asszony és leány, kinek látára olyannak képzelte az ember magát mintha maga is Tündérországból járna a sok tündér között. Különösen mikor láthatók voltak a kis hajnali csillagok, kiket ma vittek fel először bálba... Szép jelenet volt, midőn a virágokkal szépen díszített teremben 3/4 10 órakor megjelent harsogó éljéntől fogadva, a közönség kettős sorfalai között a Rákóczy induló átható hangjai mellett Gretzmacher Gyula m. kir. főbányatanácsos karján diszes havasi gyopár csokorral kezében a bájos szeretetre méltó bálanya Soltz Vilmosné kedves alakja. Mintegy varázsütésre szokatlan élénkség volt látható az arcokon, kezdetét vette a táncz és tartott reggeli 1/4 6 óráig. Láttuk mily örömmel töltte el a balekokat az öregek megelégedése és mennyire képes volt önértéküket és büszkeségüket emelni azon általános vélemény, hogy Selmeczbányán rég volt ily sikerült kedélyes multság. A bálanya és díszelnők mosolyogva fogadták a számos gratulációt. Mi is gratulálunk és reméljük, hogy ez a szép közönség gyakran fog még találkozni és nem fog hiányozni a karzaton megjelent közönség sem. — — A megjelentek közül sikerült feljegyezhetnünk: Asszonyok: Aczél Jánosné, Berzeviczyné, Csiba Istvánné, Cseh Lajosné, dr. Fodor Lászlóné, Faller Károlyné, Gretzmacher Gyuláné, Hell Jakabné, Händel Vilmosné, dr. Kapp Jakabné, Kubacska Hugoné, Margócsy Jánosné, Nyitray Lászlóné, Oszvaldt Gusztávné, Priviczky Rezsóné, Schenek Gyuláné, Szépné, Sztancsaj Miklósné, Tóth Imréné, Vagner Józsefné, Wankovits Lajosné stb. Leányok: Aczél Mariska, Berzeviczy Margit, Bellusics Mariska, Cseh Viki és Hermin, Fekete Emmike, Füstös Erzsébet, Gretzmacher Eta, Hilda és Viki, Hell Emma, Hendl Valéria, Horváth Panni, Herrmann Mela, Huszágh Etel, Kapp Vali, Kúti nővérek, Kubacska Margit, Margócsy Gizi, Nyitray Gita, Oszvaldt Sárika, Priviczky Ilka, Pauer Szeréna, Seide Aranka, Szép Vilmos, Tirscher Gizi, Tóth Mariska stb. — A talpalá valót Balogh Laczi jól szervezett zenekara, a primásnak nálunk jól ismert verveje mellett játszotta.

— **Régibb bűn.** Egy Vihnye — peszerényi leány néhány év előtt Budapestre ment szolgálni s ott két év előtt B. gazdag magányos urnál

mint kitakarítónó stb. állott szolgálatban. Az ur egy operáció következtében meghalt és a leány Vihnyére jött vissza lakni, hol csakhamar házasságra lépett egy Köppel nevű férfivel. A Köppel pár ezután vigan élte világát és sokat költött egyre költött, senki sem tudta miből, mert semmi rendes foglalkozása nem volt. — Most mult vasárnapon kitudódott végre a rejtély. Budapest-ről ugyanis egy ügyvéd, egy rendőrkapitány, egy detektív és Vihnyéről egy csendőr jelent meg a párocska lakásán, s ott a jólétben uszó párt szépen elfogták és Budapestre kísérték. — Köppelné mint az most 2 év múltán kitudódott gazdája hagyatékán akként gazdálkodott, hogy mintegy 70000 frtnyi vagyont — mint mondják — sajátított el magáénak, melynek jórészét megtalálták s mely a megcsalt örökösöknek fog jutni, kiknek feljelentésére az előnyomozás kéz alatt már régebben folyt s most a tettesek elfogatásával végződött.

— **A száj- és köröm fájás** városunk területén sajnos még mindig pusztít különösen teheneink közt. Érdekes, hogy a mult napokban Bélabányán egy fertőzött tehén megvizsgálása után Ballon István bélabányai rendőrbiztos kezét, a melylyel a tehén száját fogdosta zsebkezdőjébe törölte, melylyel azután orrához is ért... s ime kis idő múlva orra feldagadt, szája gyuladósos lett s nagy mérvű láz gyötötte egész testét, úgy, hogy két napon át a szó szoros értelmében a szájfájás tünetei mutatkoztak rajta s csak a gyors orvosi segítségnek köszönheti, hogy nagyobb baja nem történt. — Ugyancsak Bélabányán a Silberberg család fertőzött tehén tejétől betegedett meg hasonló módon. Jele ez annak, hogy e betegség ragályozás által az emberekre is átmehet.

— **Difteritisz.** Dr. Tóth Imre kincst. főorvos a kapitányi hivatalnál mint közegészségügyi hatóságnál bejelentette, hogy a kincst. kohó egyik hivatalnokának lakásában lakó 11 éves középtanodai tanulón a difteritist konstatalta, mely ragályos betegség a szomszédos Szent Antal községében szedi áldozatait s onnét hurezolatott valószínűleg városunk területére. E tárggyal lapunk mai számának élén foglalkozunk.

— **Szélhámos mindenés.** Simon György, Oszvaldt Gusztáv pékmester házában alkalmazott mindenés mult csütörtökön az esteli órákban beállított Bogya János vendéglőshöz azzal, hogy szolgálatadója 3 frt ára aprópénzt kér kölcsön. A vendéglős előtt mindjárt gyanusnak tűnt fel a dolog s ő a 3 frtot eselédjének adta át oly utasítással, hogy azt egyenesen Oszvaldt Gusztávnak adja kezéhez. Mikor a mindenés a cselédlánnyal gazdája háza elé ért, utóbbinak azt hazudta, hogy ura nincs itthon, hanem a lövöldén várja őt a pénzzel. A cseléd a pénzt kezéből ki nem adva a mindenest a lövöldére is elkísérte, hol azonban néma csend és mély sötétség uralkodott s egy ember sem volt látható. Bogya cselédje ezen kalandos ut után haza iramodott s az esetet elbeszélve a 3 frtot gazdájának visszaadta. Bogya a dolgról azonnal értesítette Oszvaldt Gusztávot, ki a rendőrséget is igénybe véve a mindenés keresésére indult. E közben kitudódott, hogy a szélhámos mindenés Takács Miklós üzletében is négy forintot kísértelt kicsalni, míg Markus M. cukrászdájában valóban sikerült 4 frtot kicsalni s ezen pénzzel azonnal a mulatózáshoz fogott. Éjfél után 1 órakor Androvics Béla rendőrbiztos a csalót egyik mulatóhelyen elfogta, de a kicsalt 4 frtnyi pénzüsszégéből már csak 48 krt találtak nála. Most biztos helyen őrzik ő kelmét és mi ez esetet felhasználjuk arra, hogy óva intsük különösen üzlettulajdosainkat, hogy a cselédeknek könyv, vagy levélbeli megbízás nélkül sem árul, annál kevésbbé pénzt ne adjanak.

— **Müsora** a f. hó 15-én a Sembery-teremben tartandó irodalmi és művészeti estélynek: 1. Bevezető. 2. Mozart C-dúr symphoniájának I. része. Előadja: Cziczka Sándor karnagy ur vezetése mellett a műkedvelők zenekara. 3. Költemények. Irta s előadja: Láng József tanár ur. 4. Monolog. Előadja: Molnár Károly ur. 5. Albumblätter. Szerző s zongorán előadja: Berzeviczy Károlyné urnő. 6. Felolvasás. Zivuska Jenő ur. 7. Nleyel Ign. D-dúr symphoniájának Adagiója. Előadja: Cziczka Sándor karnagy ur vezetése mellett a műkedvelők zenekara. Kezdeté esti fél 8 órakor.

— **A polgári zene- és dalegylet** jövő vasárnapon 24-én tartja még szokásos estélyét a Sembery-féle teremben. Az estély zene- és dalelőadással, esetleg tánczszál lesz egybekötve s nagyon kedélyesnek ígérkezik.

— **Rendőri rövid hírek.** — Urich István modertárnai bányamunkás sziklarepesztés közben oly mérvű sérüléseket szenvedett, hogy a kórházba kellett szállítani, a hol most ápolják. — A hodrusbányai rendőrbiztos feljelentette Zachar Lipót munkást és nejét, hogy Katalin nevű 7 hónapos leánykájukat nem részesítették a kellő ápolásba s a leányka ennek következtében éhen még is halt. — Az iskolát mulasztó iparos tanoncok száma oly nagy, hogy helyén valónak találjuk — miután az ipartörvény értelmében a tanoncok iskola mulasztásáért a mesterek felelősek — iparosainkat figyelmeztetni, hogy a tanoncok iskola látogatására szigorubb felügyeletet gyakoroljanak s illetve a mulasztó tanoczt saját hatáskörükben fenytsek meg.

Különfélék.

— **A vörös kereszt egylet** elnöksége több egyleti tag azon kívánalmát, hogy az egylet jóvedelmét nyilvános előadások által is szaporítsa ez idő szerint nem találja időszerűnek teljesíteni s csakis farsang utolján rendez majd pénztára javára tánczszál egybekötött tréfás estélyt. E szándékát az egyleti tagok megnyugtatasára s a nagy közönség tájékoztatására lapunk útján is már most hozza nyilvánosságra.

— **Alkotmány ellenes izgatás.** Ezen vétség miatt tartottak néhány iparos segéd s különösen egy nyomdász segéd ellen vizsgálatot, kik egy izgató röpiratot kaptak s azt, alig ismerve annak tartalmát többeknek osztottak szét. A vizsgálat befejeztetett és a végtárgyalást ez ügyben az ipolysági kir. törvényszék december 18. napjára tűzte ki. A végtárgyalás lefolyásáról és a hozandó ítéletről t. olvasóinkat annak idején tádosítani fogjuk.

— **Vadászat.** Az erdészakadémiai gyakorlati vadászatok kezdetüket vették s a mult vasárnapon a kisiblyei és tópataki pagonyban tartott vadászatnál sikerült egy vadkant leteríteni, míg egy lövésre került őzbak megsebezve elmenekült.

— **Lövészet.** (Tér szűke miatt a mult számunkból kimaradt.) Nov. 1-én 625 lövés közül 595 köregység, köztük 14 négyes és 3 szeg lövetett. Az első díjat Belházy Gyula, a másodikat Seidel Ágoston, a harmadikat Dessewffy Aurél nyerte el. Ezeket kívül még Bencze Gergely 5, Dessewffy Aurél 3, Fribert Ferencz 1 és Seidel Ágoston 5 négyest lőtt. A november 3-án tartott lövészetben 574 lövés közül 522 talált kört; négyes 11 volt, és Pfeffer Aladár 1, Dessewffy Aurél 2, Krausz Géza 4 és Seidel Ágoston 4-et lőtt. Az első díjat Pfeffer Aladár, a másodikat Dessewffy

Aurél, a harmadikat Seidel Ágoston, a negyediket Krausz Géza nyerte el. Folyó hó 10. ez évben utoljára gyűltek össze a lövészek a polgári lövöldé ódon helyiségében, hogy egymással még egyszer megmérkőzve elbucsuzzanak hosszú időre a kedves helytől, hol a nyár folyamán oly sok kellemes, gondnélküli s mulatságos délutánt töltöttek el. — A tudat, hogy ez évben utolsósózmérhetik össze fegyvereiket, erejüket megkétszerezte úgy, hogy az elért páratlan eredmény méltó befejezése az idei céllövő évadnak. — A jelen volt lövészek e nap folyamán összesen 728 lövést tettek, mivel szemben összesen 760 köregységet értek el. Mély lövésekben sem volt hiány, miután nem kevesebb mint 1 szeg és 27 négyes esett. Ezek közül 1 szeg és 11 négyest Seidel Ágoston 3 négyest Dessewffy Aurél 6 „Krausz Géza végre 7 „Bencze Gergely lőtt, ki egyébként egy maga 150 egymásután tett lövésre 126 találatot csinált. A legmélyebb lövésre kitűzött díjak közül az első Seidel Ágoston a II-ikat Dessewffy Aurél nyerte el.

— **A háti kosarak.** Egyiknek megrezzen a szive ijedtében, ha töltött fegyvert, másiknak, ha általa elfogadott és lejárt váltót lát; ennek borsózik a háta, ha éjjel temető mellett kell elmennie; annak, ha anyósát látja közeledni. Nekem mindezeknél rémségesebb a — háti kosár. A ki ezt a szerszámot kitalálta, bizonyára nagyon haragudhatott felebarátaira, mert bosszantóbb dolgot még az emberré vált lény sem süthetne ki. Szentül meg vagyok róla győződve, hogy annak az infernalis találmánynak t. i. a háti-kosárnak a gazdájától független, önálló saját akaratos akarata van; sőt többet mondok; a háti mozgosított háti-kosár van a világon, az mind össze van beszélve, hogy egyöntetű eljárással fogják kétségbe ejteni a hátikosár nélkül járó-kelöket. Mert nézzék csak, kérem: hetivásárok alkalmával különösen, de egyébkör is, a hátikosarak gazdáit a járdán kívül állanak; a hátikosarak kö-vet-ke-ze-tesen, mértani pontossággal épen a járda felett tömörülnek össze áttörhetlen gáttá, úgy, hogy a szabad közlekedés lehetetlen; az erőszakkal való áthatolást pedig kísértse meg az, ki a válogatott gorombaságok szókinésével meg akar ismerkedni. Nem lehetne-e ezen a „hátikosárcsapás“on rendőrileg segíteni? Egy — hátikosármentes.

Szivarjaink.

(Nehezen szelelő vers.)

Szivarjainknak jó hire
Füstfellegek szárnyán jár,
Egész országszerte hires
Ez a sárga szivargyár.

Ottan készül a jó szivar,
Mely ritkítja a pártját;
Finom illat, édes zamat
Tölti a szívó száját.

Hogy tüzeljed, tarts ám néhány
Csomó gyufát elédbe,
Hogy a gyufa mindig legyen
„Perpetuum mobile.“

Azért magasztos egy eszme,
Hogy létesül gyufagyár:
Igy a szivar égésére
Reményteljes jövő vár.

S a szivarzók hó imája,
Füstök királyához száll:
Legyen most már egy szivarhoz
Elég csak egy gyufaszál.

Üres a tárcza . . .

Hogy mai számunknak
Üres a tárczája.
A szives olvasó
Ebből kitalálja.
Hogy üres tárczával
Nehéz tárczát inni,
S így hát helyén volna
E bajon segítni:
Sok előfizetést,
Egy csomó hirdetést
Lapunk jó barátja
Tőlünk ne sajnálja . . .
S akkor, itt érte a bárcza,
Nem lesz üres. . . tárczája;

Hirdetések.

Apró hirdetések.

Ezen hirdetési rovatban minden hirdetésért egy korona fizetendő és felvilágosítást ingyen ad a kiadóhivatal.

Egyszeren butorozott
hónapos szoba 2 ur
részére kiszolgálással
és fűtéssel olcsón ki-
adó; ugyanott egy
asztal és egy kredenz
szekrény olcsón eladó.

Egy régibb zongora
nagyon olcsón eladó.
Mégvételre
kerestetik egy három
lakosztályból álló na-
gyobb, jó karban lévő
ház, lehetőleg a fő-
vágy a felsőpiaczon.

TEA, RUM és COGNAC.

GOTTSCHLIG
AGOSTON

József főherceg ö. csász. és kir. fensége udvari szállítója.
Fülöp szász Coburg-Gothai herceg ö. kir. fensége szállítója.
Sürgőnyczim: Gottschlig Budapest. Telefon 58-86.

tea-, rum- és cognac-
nagykereskedő

BUDAPEST.

Központi iroda: IV., Váci-uteza 4-ik szám.

RAKTÁRAK:

VI., Váci-uteza 6. sz. „a Mandarinhoz” | VI., Andrásy-ut 23. „Hong-Cong városához.”
a Város-ház tér mellett | a kir. opera áttelenében
IV., Egyetem-tér, Egyetem-uteza sarkán, a „Japán nőhöz”.

KIVITELI PINCZÉK:

X., Kőbánya, Füzér-uteza 9. szám.

Bizományi raktár:

Selmeczbányán:

Marshalko Gyula úrnál.

Közvetlen behozatalu valódi chinai és orosz karaván-teák, Jamaica-,
Brazíliai és Cuba-rumok, francia cognacok, likőrök a legfinomabb
minőségben, eredeti csomagok és palackokban, eredeti árak mellett.
— Árjegyzék ingyen és bérmentve. —

Hirdetmény.

A magyar sorsjáték második osztályának huzása december 6-án kezdődik és december 14-éig tart.

Vételsorsjegyek — a míg a készlet tart — és pedig:

egy egész sorsjegy 80 koronáért, egy tized sorsjegy 8 koronáért és egy huszad sorsjegy 4 koronáért
az ismert elárusítóknál kaphatók, a kik egyszersmind mindennemű felvilágosítással szolgálnak. Megrendelésekkel kérjük (nem hozzáánk) fordulni.
Budapest, 1895. november 1-én.

Magyar Osztálysorsjáték Igazgatósága.

Már 1895. Deczember-hó 6--14-ig.

ejtetik meg a

Magyar Osztály-Sorsjáték

Nagy nyereményhúzósa,

melyben 21499 pénznyeremény kerül

4 millió 332.000 korona

összértéken kisorsolásra, többek között egy 600.000 koronás jutalom 400.000, 200.000, 100.000, 50.000
stb. stb. koronás nyereményekkel.

A legnagyobb nyeremény
a legszerencsésebb esetben

Egy millió korona.

A sorsjegyek árai: 1 egész 40 frt. 1 tized 4 frt. 1 fél = $\frac{5}{10}$ 20 frt. 1 huszad 2 frt.

(Biztonság okáért kérem a sorsjegyek küldését ajánlott levélben kérni: Az ajánlott levél portója fejében 15 kr, nyereményjegyzékért 10 kr.
összesen 25 kr. fizetendő.)

Ajánlja és szétküldi postautalvány ellenében vagy utánvétellel is

Heintze Károly, főelárusító, Budapest, Szervita-tér 3. szám.

Hogy a tisztelt közönség különböző számokból álló több sorsjegy birtokában nagyobb nyereménykilátásához jusson, 5, vagy
ennél több sorsjegy vásárlásánál a legkülönfélébb számokat állítom össze tetszés szerint egész, fél, tized és huszadokból.

Sürgőnyczim: **Lottoheintze Budapest.**